

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Brage-Snak om Græske og Nordiske Myther og Oldsagn for Damer og Herrer

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 312. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1844_791A-txt-shoot-idm14524.pdf (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Omtrent tusind Aar er det nu siden, da det gamle Nordens Guder var henslumrede og Helte-Slægterne hardtad uddøde, med de Kongelige Skjoldunger, Skilfinger eller Ynglinger, Ylfinger og Odinsunger eller Vodanider, i Danmark, Sverrig, Norge og England, at der blev et farligt, chaotisk Røre i Norden, som vi maae kalde det "Normanniske", baade fordi det gav Anledning til den mærkværdige Normanniske Udvandring, og fordi Norge da blev Skue-Pladsen for de største Nordiske Begivenheder. Denne Nordens Klippe-Egn, med Dal-Idyllerne, skimter vi nemlig kun meget dunkelt i vore egenlige Oldsagn, hvis store Nordiske Skueplads er omkring Leire og Upsal, i Danmark og Sverrig; men i det Niende eller Normanniske Aarhundrede træder Norge pludselig ud af sin Dunkelhed, da Idyllen i alle de smaa Dal-Riger forstyrres af Lurens Drøn og Vaaben-Dønnet, hvor Harald Haarfager flyver og farer, baade til Lands og Vands, med sin udvalgte, uimodstaaelige Kæmpe-Trop, og underkuer, baade søndenfelds og nordenfjelds, Alt hvad der ikke itide undviger, og, med sin ny Stol-Konge, faaer Norge naturligviis Anseelse, og mod Naboerne en samlet, tit frygtelig Styrke, men indvortes bliver der følgelig ogsaa en langt uroligere Tid for de gamle Minder, langt bangere Kaar og trangere Rum for Kæmpe-Kræfterne. Det var nu især de Nordvestlige Kyst-Boer, i hvad vi nu kalder Bergens, Throndhjems og Nordlands Stifter, eller, med de gamle Navne, i Hardanger og Hordeland, Sønd-Mør, Romsdalen og Nord-Mør, Trøndelagen og Halogeland, hvor Kæmpe-Livet havde rørt sig friest og omsider aldeles tøjleløst, saa der fandtes Kæmper i Hobetal, som ingenlunde vilde bøie Nakken under Harald Haarfagers Jernspir, men kunde dog ikke modstaae hans Lykke, og stillede sig derfor i Spidsen for kiække Ungersvende fra hele Norden, for at seile saa vidt, som Himlen var blaa, hævde Friheden og lede om Lykken! Den Navnkundigste af dem Alle blev Gange-Rolv, en Jarle-Søn fra Møre, fordi det lykkedes ham at vinde et Hertugdøm i Frankrig, som endnu kaldes Normandiet, og gav i Tidens Løb baade Engeland og Italien mægtige Konger, gav Kors-Togene glimrende Helte, gav Pavedømmet uundværlige Støtter, og gav endelig de Romanske Folk Mod til at danne Skrift-Sprog af deres forvirrede Tungemaal; men Nordens, og, jeg tør sige, tillige Verdens Lykke var det, at Folk fra alle tre Riger, skiøndt især Nordmænd, fandt uimodstaaelig Drift til at nedsætte sig paa den enten ganske eller dog næsten øde og golde Øe i Ilishavet, som vel fordum kaldtes "Thule", men fik nu Navnet "Island", og blev den afsides Skueplads for en i sit Slags mageløs og vidunderlig frugtbar Fortsættelse af Oldtidens Nordiske Folke-Liv og Kæmpe-Skridt!